

Leerstofoverzicht Lezen in beeld

Vaardigheden die bij één sleutel passen, worden in *Lezen in beeld* steeds bij elkaar, in één blok aangeboden. Voor *Lezen in beeld a* geldt het linker-schema. Voor *Lezen in beeld b t/m e* geldt het rechterschema. In jaargroep b t/m e wordt in blok 1 steeds belangrijke leerstof van het voorgaande jaar kort herhaald. In de blokken 2 tot en met 7 wordt de nadruk gelegd op de leerstof van één van de sleutelstrategieën. In blok 8 wordt de leerstof van dat jaar geplaatst in het kader van de zes sleutels.

Jaargroep a

blok	sleutel/ herhaling
1	sleutel 1: <i>Verken de tekst</i>
2	sleutel 2: <i>Lees de tekst. Denk vooruit bij het lezen.</i>
3	sleutel 3: <i>Controleer of je begrijpt wat er staat.</i>
4	sleutel 4: <i>Bepaal de bedoeling van de schrijver.</i>

Jaargroep b t/m e

blok	sleutel/ herhaling
1	herhaling belangrijke leerstof voorgaande jaar
2	sleutel 1: <i>Verken de tekst</i>
3	sleutel 2: <i>Lees de tekst. Denk vooruit bij het lezen.</i>
4	sleutel 3: <i>Controleer of je begrijpt wat er staat.</i>
5	sleutel 4: <i>Bepaal de bedoeling van de schrijver.</i>
6	sleutel 5: <i>Verwerk de informatie uit de tekst.</i>
7	sleutel 6: <i>Kijk terug. Trek conclusies.</i>
8	het werken met de zes sleutels

Jaargroep 4

blok/les	onderwerp/vaardigheid	doel	termen
1/1	teksten	De leerlingen leren dat er allerlei uiteenlopende teksten bestaan. Die kunnen ze indelen in <i>verhalen</i> en <i>andere teksten</i> .	tekst bladzijde verhaal
1/2	de plaats van de tekst	De leerlingen leren dat teksten op allerlei plaatsen staan en niet altijd gedrukt zijn.	krant tijdschrift
1/3	voorspellen aan de hand van uiterlijke kenmerken	De leerlingen leren dat je vóór het lezen een tekst eerst goed moet bekijken.	titel
1/4	herhaling	De leerlingen herhalen de leerstof van les 1, 2 en 3.	tekst bladzijde verhaal krant tijdschrift titel
2/1	vragen stellen	De leerlingen leren vragen te stellen bij een tekst.	
2/2	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van een tekstpassage	De leerlingen leren dat ze na het begin van een tekst vaak weten hoe die verder gaat.	
2/3	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van signaalwoorden	De leerlingen leren te letten op de signaalwoorden <i>maar</i> en <i>want</i> .	
2/4	herhaling	De leerlingen herhalen de leerstof van les 1, 2 en 3.	
3/1	betekenis moeilijke woorden bepalen	De leerlingen leren de betekenis van moeilijke woorden uit de tekst af te leiden.	
3/2	betekenis verwijswaarden bepalen	De leerlingen leren te bepalen waar verwijswaarden in een tekst naar verwijzen.	verwijswoord
3/3	lastige passages opnieuw lezen	De leerlingen leren dat ze een stukje tekst nog een keer moeten lezen als ze dat niet begrijpen.	
3/4	herhaling	De leerlingen herhalen de leerstof van les 1, 2 en 3.	verwijswoord
4/1	tekstsoort	De leerlingen leren dat schrijvers verschillende soorten teksten schrijven.	
4/2	de lezers van een tekst	De leerlingen leren erop te letten voor wie een tekst bedoeld is.	
4/3	de bedoeling van de schrijver bepalen	De leerlingen leren dat schrijvers met een tekst een bedoeling hebben.	
4/4	herhaling	De leerlingen herhalen de leerstof van les 1, 2 en 3.	

Leerstofoverzicht Lezen in beeld

Jaargroep 5

blok/ les	onderwerp/vaardigheid	doel	termen
1/1	teksten en tekstdragers	De leerlingen leren dat ze bij een tekst moeten letten op de plaats waar die tekst staat.	tekst illustratie verhalenboek leesboek informatieboek
1/2	herhaald lezen	De leerlingen leren dat ze een deel van de tekst of de hele tekst opnieuw moeten lezen als ze een tekst niet begrijpen.	
1/3	navertellen in drie zinnen	De leerlingen leren dat je een tekst die je begrepen hebt, in drie zinnen kunt navertellen.	
2/1	opzoeken in een alfabetisch register	en wat een register is en hoe ze daarin trefwoorden kunnen opzoeken.	register trefwoord
2/2	voorspellen aan de hand van uiterlijke kenmerken	De leerlingen leren te voorspellen waar een tekst over gaat door vóór het lezen de tekst te verkennen: door te kijken naar de tekstdrager, de illustratie(s), de titel en de eerste zinnen.	
2/3	leeswijze bepalen	De leerlingen leren een geschikt tekstdeel te kiezen bij een informatieve vraag.	leesdoel kopje
3/1	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van een tekstpassage	De leerlingen leren vooruit te denken bij het lezen van een tekst.	
3/2	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van signaalwoorden	De leerlingen leren tijdens het lezen te letten op de signaalwoorden <i>maar, want, toch, dus</i> en <i>daarom</i> .	
3/3	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van bedachte vragen	De leerlingen leren vóór het lezen van een tekst vragen te bedenken die mogelijk in de tekst beantwoord worden.	
4/1	betekenis moeilijke woorden bepalen	De leerlingen leren de betekenis van moeilijke woorden uit de tekst af te leiden.	
4/2	betekenis verwijswaarden bepalen	De leerlingen leren te bepalen waar verwijswaarden in een tekst naar verwijzen.	verwijswoord
4/3	begrip controleren	De leerlingen leren hoe ze kunnen controleren of ze een tekst begrepen hebben.	
5/1	tekstsoort, verschil tussen feiten en meningen	De leerlingen leren de tekstsoort te bepalen. De leerlingen leren het verschil tussen <i>feiten</i> en <i>meningen</i> .	verhaalttekst weettekst meningtekst feit mening
5/2	belangrijke woorden, onderwerp bepalen	De leerlingen leren het onderwerp van een tekst te bepalen.	onderwerp
5/3	de bedoeling van de schrijver bepalen	De leerlingen leren te letten op de bedoeling van de schrijver.	
6/1	schema's lezen	De leerlingen leren informatie uit een tabel te halen en te verwerken.	tabel schema
6/2	schema's maken/invullen	De leerlingen leren informatie uit een tekst in een tabel in te vullen.	
6/3	structuur van een tekst (alinea's)	De leerlingen leren dat de informatie in een tekst vaak in stukjes bij elkaar staat.	
7/1	tekst koppelen aan eigen kennis	De leerlingen leren na het lezen van een tekst te bedenken wat ze van de tekst geleerd hebben.	
7/2	tekst koppelen aan eigen kennis - vervolgvragen formuleren	De leerlingen leren dat het goed is om naar aanleiding van de informatie in een tekst dóór te vragen en meer informatie te zoeken.	
7/3	tekst koppelen aan eigen ervaringen	De leerlingen leren dat in verhaaltteksten vaak situaties en keuzes beschreven worden die voor hen herkenbaar zijn.	
8/1	toepassen van de zes belangrijkste strategieën: 'sleutels'	De leerlingen leren dat ze bij het lezen van een tekst zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) kunnen toepassen om een tekst (beter) te begrijpen.	sleutel
8/2	toepassen sleutels voor en tijdens het lezen	De leerlingen leren welke leesvaardigheden bij de sleutels vóór en tijdens het lezen passen.	
8/3	toepassen sleutels na het lezen	De leerlingen leren welke leesvaardigheden bij de sleutels na het lezen passen.	

Leerstofoverzicht Lezen in beeld

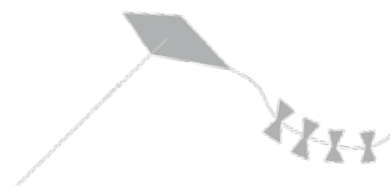
Jaargroep 6

blok/ les	onderwerp/vaardigheid	doel	termen
1/1	tekst verkennen	De leerlingen leren een tekst vóór het lezen te verkennen. Ze leren de tekstsoort, de tekstdrager en het onderwerp te bepalen.	verhaalttekst weettekst meningtekst onderwerp feit mening
1/2	begrip controleren	De leerlingen leren hoe ze kunnen controleren of ze een tekst begrepen hebben.	
1/3	toepassen van de zes belangrijkste strategieën: sleutels	De leerlingen leren dat ze bij het lezen van een tekst zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) kunnen toepassen om een tekst (beter) te begrijpen.	sleutel
2/1	opzoeken in een alfabetisch register	De leerlingen leren hoe ze in een register trefwoorden kunnen opzoeken.	register trefwoord
2/2	voorspellen aan de hand van uiterlijke kenmerken	De leerlingen leren te voorspellen waar een tekst over gaat door vóór het lezen de tekst te verkennen: door te kijken naar de tekstdrager, de illustratie(s), de titel en de eerste regels.	
2/3	tekstdeel kiezen bij een specifiek leesdoel	De leerlingen leren een geschikt tekstdeel te kiezen bij een informatieve vraag.	leesdoel
3/1	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van een tekstpassage	De leerlingen leren vooruit te denken bij het lezen van een tekst.	
3/2	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van signaalwoorden	De leerlingen leren tijdens het lezen te letten op de signaalwoorden <i>maar, want, toch, dus, daarom en omdat</i> .	
3/3	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van bedachte vragen	De leerlingen leren vóór het lezen van een tekst vragen te bedenken die mogelijk in de tekst beantwoord worden.	
4/1	betekenis moeilijke woorden bepalen	De leerlingen leren de betekenis van moeilijke woorden uit de tekst af te leiden.	
4/2	betekenis verwijswaarden bepalen	De leerlingen leren te bepalen waar verwijswaarden in een tekst naar verwijzen.	verwijswoord
4/3	begrip controleren	De leerlingen leren hoe ze kunnen controleren of ze een tekst begrepen hebben.	
5/1	tekstsoort	De leerlingen leren de tekstsoort te bepalen.	verhaalttekst weettekst meningtekst doetekst verslagtekst feit mening
5/2	hoofdzaak bepalen	De leerlingen leren de hoofdzaak van een tekst of een alinea te bepalen.	hoofdzaak alinea
5/3	de bedoeling van passages bepalen	De leerlingen leren te letten op de speciale bedoeling van sommige passages en zinnen.	
6/1	schema's maken/invullen	De leerlingen leren informatie uit een tekst in een tabel of schema in te vullen.	tabel schema
6/2	waarom-vragen stellen en beantwoorden	De leerlingen leren tijdens het lezen waarom-vragen te stellen en te beantwoorden.	waarom-vragen
6/3	informatie in alinea's	De leerlingen leren dat de informatie in één alinea van een informatieve tekst bij elkaar past.	alinea kopje
7/1	conclusies trekken	De leerlingen leren conclusies te trekken na het lezen van een tekst.	conclusie
7/2	tekst koppelen aan eigen kennis - vervolgvragen formuleren	De leerlingen leren te bedenken wat ze over een tekstonderwerp geleerd hebben en wat ze daarover nog meer zouden willen weten.	
7/3	tekst koppelen aan eigen ervaringen	De leerlingen leren dat in verhaaltteksten vaak situaties en keuzes beschreven worden die voor hen herkenbaar zijn.	
8/1	benoemen van de zes sleutelstrategieën: sleutels	De leerlingen leren de zes sleutelstrategieën (sleutels) in de goede volgorde op te noemen.	sleutel
8/2	benoemen van de sleuteltermen	De leerlingen leren bij iedere sleutelstrategie drie sleuteltermen op te noemen.	sleutelterm
8/3	toepassen van de zes strategieën: sleutels	De leerlingen leren de sleutelstrategieën toe te passen op willekeurige teksten.	

Leerstofoverzicht Lezen in beeld

Jaargroep 7

blok/les	onderwerp/vaardigheid	doel	termen
1/1	tekst verkennen	De leerlingen leren een tekst vóór het lezen te verkennen. Ze leren de tekstsoort te bepalen en hun voorkennis over het onderwerp te activeren.	verhaalttekst weettekst meningtekst doetekst verslagtekst
1/2	begrip controleren	De leerlingen leren hoe ze kunnen controleren of ze een tekst begrepen hebben.	
1/3	toepassen van de zes strategieën: sleutels en sleuteltermen	De leerlingen leren hoe ze bij het lezen van een tekst de zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) en de sleuteltermen kunnen gebruiken.	sleutel sleutelterm
2/1	opzoeken in een alfabetische lijst	De leerlingen leren hoe ze begrippen in een alfabetische lijst kunnen opzoeken.	
2/2	globaal lezen	De leerlingen leren een tekst globaal te lezen.	leesdoel globaal lezen
2/3	zoekend lezen	De leerlingen leren een tekst zoekend te lezen.	leesdoel zoekend lezen
3/1	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van een tekstpassage	De leerlingen leren vooruit te denken bij het lezen van een tekst.	
3/2	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van signaalwoorden	De leerlingen leren tijdens het lezen te letten op de signaalwoorden <i>maar, want, toch, dus, daarom, omdat, zodat</i> en <i>bovendien</i> .	signaalwoord
3/3	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van bedachte vragen	De leerlingen leren vóór het lezen van een tekst vragen te bedenken die mogelijk in de tekst beantwoord worden.	
4/1	betekenis moeilijke woorden bepalen	De leerlingen leren de betekenis van moeilijke woorden te bepalen door woordstukjes te bekijken en door de betekenis op te zoeken.	
4/2	betekenis verwijswoorden bepalen	De leerlingen leren te bepalen waar verwijswoorden in een tekst naar verwijzen.	verwijswoord
4/3	kennismaking uitdrukkingen	De leerlingen leren dat in een tekst vaak uitdrukkingen worden gebruikt.	uitdrukking
5/1	verhaaltteksten: plannen en problemen van de hoofdpersonen herkennen	De leerlingen leren dat in een verhaalttekst altijd sprake is van een hoofdpersoon met een plan of een probleem.	hoofdpersoon plan probleem
5/2	hoofdzaak bepalen	De leerlingen leren de hoofdzaak van een alinea te bepalen.	onderwerp hoofdzaak alinea
5/3	de bedoeling van een tekst of tekstdeel bepalen	De leerlingen leren te letten op de bedoeling die de schrijver heeft met een tekst of een tekstdeel.	
6/1	schema's lezen en schema's maken/ invullen	De leerlingen leren informatie uit een tabel of schema te halen en informatie in een tabel of schema in te vullen.	tabel schema
6/2	verbanden tussen alinea's herkennen	De leerlingen leren een aantal veel voorkomende verbanden tussen alinea's te herkennen: <i>probleem - oplossing, oorzaak - gevolg</i> en <i>tegenstelling</i> .	opbouw verband probleem - oplossing oorzaak - gevolg tegenstelling
6/3	eenvoudige teksten samenvatten	De leerlingen leren hoe ze een samenvatting kunnen maken van een informatieve tekst.	samenvatting
7/1	conclusies trekken	De leerlingen leren conclusies te trekken na het lezen van een tekst.	conclusie
7/2	begrippenschema maken	De leerlingen leren de informatie uit een tekst in een begrippenschema te plaatsen.	begrippenschema
7/3	tekst koppelen aan (mogelijke) eigen activiteiten	De leerlingen leren dat het lezen van een tekst de aanleiding kan zijn om iets te gaan <i>doen</i> .	
8/1	toepassen van de zes strategieën: sleutels	De leerlingen leren hoe ze bij het lezen van een tekst de zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) kunnen gebruiken.	sleutel
8/2	toepassen van de zes strategieën: sleutels en sleuteltermen	De leerlingen leren hoe ze bij het lezen van een tekst de zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) en de sleuteltermen kunnen gebruiken.	sleutelterm
8/3	toepassen van de zes strategieën: sleutels en sleuteltermen	De leerlingen leren de sleutelstrategieën toe te passen op willekeurige teksten.	

Leerstofoverzicht Lezen in beeld

Jaargroep 8

blok/les	onderwerp/vaardigheid	doel	termen
1/1	begrip controleren	De leerlingen leren hoe ze kunnen controleren of ze een tekst begrepen hebben.	
1/2	teksten samenvatten	De leerlingen leren hoe ze een samenvatting kunnen maken van een helder opgebouwde informatieve tekst.	samenvatting
1/3	toepassen van de zes sleutelstrategieën	De leerlingen leren dat ze bij het lezen van een tekst de zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) en de sleuteltermen kunnen toepassen.	sleutel sleutelterm
2/1	voorkennis activeren	De leerlingen leren dat het goed is om vóór het lezen van een informatieve tekst de voorkennis over het onderwerp te activeren.	voorkennis
2/2	inhoud(sopgave) verkennen	De leerlingen leren de inhoud(sopgave) van een informatieboek of een webpagina te verkennen.	inhoudsopgave register
2/3	globaal lezen en zoekend lezen	De leerlingen leren teksten globaal en zoekend te lezen. Ze leren dat de beste manier van lezen afhangt van het leesdoel.	leesdoel globaal lezen zoekend lezen
3/1	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van een tekstpassage	De leerlingen leren vooruit te denken bij het lezen van een tekst.	
3/2	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van signaalwoorden die een betekenisrelatie aangeven	De leerlingen leren tijdens het lezen te letten op de signaalwoorden <i>maar, want, toch, dus, daarom, omdat, zodat, als, hoewel</i> en <i>ook al</i> .	signaalwoord
3/3	verwachtingsvol lezen naar aanleiding van signaalwoorden die een opsomming aangeven	De leerlingen leren tijdens het lezen te letten op signaalwoorden als <i>ten eerste, ten tweede, bovendien, zelfs, zowel... als</i> en <i>niet alleen... maar ook</i> .	signaalwoord
4/1	betekenis moeilijke woorden bepalen	De leerlingen leren de betekenis van moeilijke woorden te bepalen.	
4/2	betekenis verwijswwoorden bepalen	De leerlingen leren te bepalen waar verwijswwoorden in een tekst naar verwijzen.	verwijswoord
4/3	woordenboek gebruiken	De leerlingen leren een woordenboek te gebruiken.	uitdrukking
5/1	verhaaltteksten: de aspecten werkelijkheid en tijd herkennen	De leerlingen leren te herkennen of een verhaalttekst zich afspeelt in de werkelijkheid of in een fantasiewereld, in onze tijd of in een andere tijd.	hoofdpersoon plan probleem werkelijkheid fantasiewereld heden verleden toekomst
5/2	hoofdzaak bepalen	De leerlingen leren de hoofdzaak van een alinea te bepalen.	onderwerp hoofdzaak alinea
5/3	de mening van de schrijver afleiden	De leerlingen leren dat je de mening van de schrijver vaak uit de tekst kunt afleiden.	
6/1	schema's lezen en schema's maken/ invullen	De leerlingen leren informatie uit een tabel of schema te halen en informatie in een tabel of schema in te vullen.	tabel schema
6/2	alineaopbouw bepalen	De leerlingen leren de alineaopbouw van een tekst te bepalen.	opbouw verband probleem - oplossing oorzaak - gevolg tegenstelling
6/3	teksten samenvatten	De leerlingen leren hoe ze een samenvatting kunnen maken van een helder opgebouwde informatieve tekst.	samenvatting
7/1	conclusies trekken	De leerlingen leren conclusies te trekken na het lezen van een tekst.	conclusie
7/2	begrippenschema maken	De leerlingen leren in een begrippenschema duidelijk te maken welke informatie uit een tekst nieuw voor hen is.	interview begrippenschema
7/3	tekst beoordelen	De leerlingen leren een tekst op argumenten te beoordelen.	argument
8/1	toepassen van de zes sleutelstrategieën	De leerlingen leren hoe ze bij het lezen van een tekst de zes sleutelstrategieën (<i>sleutels</i>) en de sleuteltermen kunnen gebruiken.	sleutel sleutelterm
8/2	manier van lezen bepalen	De leerlingen leren teksten op verschillende manieren aan te pakken.	leesdoel globaal lezen zoekend lezen
8/3	in het algemeen: nadenken over het aanpakken van een tekst	De leerlingen leren dat het belangrijk is om na te denken over de manier waarop je een tekst aanpakt.	